

THE PROTECTION
OF THE MOTHER
OF GODПОКРОВ
ПРЕСВЯТОЇ
БОГОРОДИЦІ

1A Davenport Terrace, Wayville, South Australia 5034 | Phone & Fax (08) 8272 6031

ЛИСТОПАД

2014

NOVEMBER

«Спекотна» осінь 1989: вихід УГКЦ з підпілля

Осінь 1989 року у Львові була доволі «спекотна» – люди втратили страх перед радянською системою і відкрито домагалися свободи. Щодо того, як здобути Незалежність, ще не було чіткого розуміння, але всі чудово усвідомлювали, що для цього потрібно відродити загнану у підпілля УГКЦ. Адже саме вона було оберегом духовності народу, його совістю та пам'яттю про боротьбу і свободу. І от 17 вересня відбувається перша 200-тисячна хода віруючих містом, 21 листопада – друга, а поміж тим, 29 жовтня, греко-католики повернули собі першу святиню – храм Преображення Господнього.

Про ці події кореспондента ІА ЗІК поспілкувався з безпосередніми їх учасниками о. Матеєм Гаврилівим, с. Володимирою Дмитришин та катехитом Лідією Чекальською.

Вихід УГКЦ з підпілля співпав з рядом геополітичних подій у світі – прийняттям Гельсенського заключного акта, що гарантує права людини, приходом до влади Горбачова з його політикою гласності і перебудови та відзначенням 1000-ліття хрещення Руси-України.

Всі ці процеси дуже чітко розумів провід УГКЦ – церкви, яка була загнана у підпілля. Робота велась на всіх рівнях.

Митрополит Любачівський працював на рівні Папи Івана Павла II та Горбачова, єпископи – на рівні європейських правозахисників та радянських міністерств, а прості священники та миряни – з місцевою владою.

О. Матей: Люди тоді взялися посвячувати ювілейні хрести до 1000-ліття освячення Руси-України і ставили ці хрести навіть біля закритих храмів на церковному подвір'ї. Тоді радянська влада забороняла зібрання під відкритим небом, окрім двох місць: за церковною огорожею та на цвинтарі. І ми молились на цвинтарях, біля церков і посвячували ці хрести, які встановляли люди. Цього вони вже не могли заборонити, бо було 1000-ліття хрещення і офіційно відбувалися святкування Російською православною церквою.

І в той час пригадую собі у 1987 році якраз на свято Миколая 19 грудня біля Миколаївської церкви на Богдана Хмельницького з мовчазного дозволу священника РПЦ, який там служив, ми відспівали молебень по греко-католицьки за дітей Чорнобиля. Організувала це Ірина Калинець. Мене покликали, щоби я відправив і я дякую Богу, що мав можливість це зробити. Це була перша греко-католицька служба у Львові.

Подібні здвиги відбувалися не лише у Львові, активними були громади на Закарпатті та у Івано-Франківську, чії єпархіяльні представники писали листи до європейських лідерів та їздили в Москву в Раду у справах релігії. Серед ініціатив активістів хочеться виділити вшанування пам'яті героїв УПА на горі Яворина, яке відбувалось за безпосередньої участі священників і монахів УГКЦ.

С. Володимира: Гора Яворина – це місце загибелі старшинської школи УПА «Олені». Ми віднайшли його у 1986 році з розповідей одного чоловіка, який чув розповіді про це і навіть багато кого з тих, хто загинули знав особисто. І так щороку в період збору чорниць ми брали з собою відра для маскування і йшли впорядковувати могили.

У 1988 в рік великого ювілею ми вже організувались досконаліше і запросили священика, Василянина, отця Матея Гаврилів, який походить з родини репресованих і ця тема йому була не чужою. Він радо погодився взяти участь в тому поході з нами. І тоді на цьому місці була перший раз відправлена греко-католицька Служба Божа. І то так було зворушливо й урочисто, всі учасники по дорозі намагались висповідатись і на могилах приступити до святого Причастя. Після служби відправили панахиду, помолилися і ще довго співали патріотичних пісень. Тоді нас було близько 20 осіб.

Та все ж головні події відбувались у Львові і їх центр також був на горі, поки ще не Святоюрській, а на узвишші перед костелом Кармелітів босих на Підвальной (зараз церква Михайла), до речі, по сусідстві з обкомом партії.

Лідія Чекальська: Там під цим храмом навіть не в подвір'ї, а перед брамою на цілій тій площі сходилися люди. Сходилися щонеділі. І відправлялись літургії на різні години, це вже було декілька літургій в день. То була свобода, коли можна було спокійно приступити до святого причастя, коли ніхто ні за ким не бігав, не переживав не боявся. Ця гора гуртувала нас усіх греко-католиків...

17 вересня 1989 року церква вийшла у всій своїй красі. Вийшли священики, вийшли монахи, монахині, церква була повна, незважаючи на переслідування, бо радянська влада розраховувала очевидно колись на те, що виселила на Сибір верхівку церкви і церква згине, вона не буде існувати. Але тим часом Божі плани були зовсім інші. Ішли ми вільно – це був відкритий хід, зупинився весь транспорт і ми собі йшли аж до церкви Юра... йшли від церкви Михайла по вулиці Горького (зараз Гнатюка) і далі до Юра.

То була маса людей, надзвичайно великий здвиг народу. Це була переможна хода...

Жіночі монастирі тоді були повні молодих дівчат, чоловічі повні молодих хлопців. Це свідчило про те, що церква є Божою і її ніщо не переможе.

Організував похід політв'язень Іван Гель.

Таким чином рух за відродження УГКЦ цілковито співпадав з боротьбою за політичну волю України. Саме тому Західна Україна і вела за собою решту держави. Адже патріотизм в поєднанні з духовністю подолати було неможливо. Віра перемогла страх.

О. Матей: Люди втратили страх, прогнали страх. Дуже важливо з людини прогнати страх і мати впевненість, що ця дорога, яка тоді ще була ризикованою, має сенс.

І таким чином, відбувався цей сильний рух і ці походи, особливо перший 17 вересня, та й другий 21 листопада, який налічував може 250 тис. людей. Після того, як говорило Радіо Свобода, Маргарет Тетчер, котра дуже захищала нашу церкву, сказала до Горбачова, що краще буде для вас і для нас якщо ви чим скоріше легалізуєте цю церкву. І сталося так, що генсек поїхав до Ватикану, до Рима і в грудні місяці 1989 року мав зустріч з Папою Римським і там вже було вирішене, що церква буде легалізована.

Першим храмом, який перейшов до рук УГКЦ у Львові був Преображенський собор. Сталося це 29 жовтня 1989 року. За дивним збігом обставин – це саме та церква, у якій служив і на сходах якої був вбитий керівник псевдособору 1946 року Гавриїл Костельник.

Через 44 роки, в день Преображення Господнього 19 серпня 1990 року від порогу цього храму вірні на чолі з архієпископом Володимиром Стернюком рушили до собору св. Юра, щоби повернути святиню її церкві.

А вінцем відродження УГКЦ став приїзд духовного лідера, митрополита Мирослава Івана Любачівського 30 березня 1991 року.

Звернення східних католицьких єпископів Європи Львів, Україна, 26 жовтня 2014 року Божого

Ми, єпископи, що представляємо різні помісні Церкви Європи, провели зустріч у Львові (Україна) впродовж 23-26 жовтня 2014 року Божого, щоб задуматися та розважити над темою місії Східних Католицьких Церков через 50 років з часу проголошення соборових декретів *Orientalium Ecclesiarum* та *Unitatis Redintegratio* та в 25-ту річницю від легалізації Української Греко-Католицької Церкви.

На завершення нашої зустрічі ми хотіли б поділитися з вами деякими думками.

Роль і внесок Східних Католицьких Церков у справу єкуменізму.

На основі соборового рішення, яким висловлюється пастирська турбота Католицької Церкви щодо розвою Східних Католицьких Церков із закликом працювати для їх подальшого розквіту задля виконання ними – із ще більшим апостольським завзяттям – їхньої місії (пор. *Orientalium Ecclesiarum*, 1),

- ми з цілковитим усвідомленням підтверджуємо наше право та обов'язок на здійснення душпастирської опіки щодо наших вірних незалежно від місця їхнього перебування, а також наше право звіщати Євангеліє всім тим, хто й досі перебуває в невіданні;
- висловлюємо наше братнє побажання, щоб і Православні Церкви здійснювали в любові та істині те посланництво, яке доручив їм Господь;
- визнаємо рівно ж і за Православними Церквами право дбати про здійснення душпастирської турботи стосовно їхніх вірних в усьому світі, без жодного антагонізму та з повагою до права свободи релігійного визнання;
- стверджуємо, що розділ єдиної Церкви Христової є справжньою еклезіологічною аномалією, яку за жодних обставин не можна вважати нормою життєдіяльності Церкви;
- поділяємо разом із Православними Церквами переживання щодо наявних тенденцій у культурній та соціальній сфері життя людства, які призводять до прогресивної секуляризації Європи, аж до цілковитого знецінення загальнохристиянських моральних вартостей;
- переконані у своєму покликанні до відповідальності задля того, щоб заклик Христа до єдності Його Церкви став одним із найбільш пріоритетних, невідкладних і обов'язкових вимірів самобутності Східних Католицьких Церков, незважаючи на всі труднощі та перешкоди на шляху єкуменізму;
- пригадуємо про бажання Східних Католицьких Церков бути максимально задіяними в справі ведення діалогу правди та любові між Католицькою і Православними Церквами.

Ситуація на Близькому Сході

Та драматична ситуація, в якій знаходяться сьогодні місцеві християни і вірні інших релігійних деномінацій та етній, страждаючи від насильства, яке панує в згаданому регіоні, стала об'єктом нашої глибшої застанови і молитви. Ми запевняємо в нашій солідарності та співстражданні духовних лідерів і вірних місцевих спільнот, пригадуємо, що мир та злагода на Близькому Сході не постануть без чіткої та однозначної реакції з боку міжнародної громадськості і такого її впливу на обидві сторони конфлікту, який був би спрямований на забезпечення принципів релігійної свободи та свободи сумління і закладав би освітні підвалини для належного виховання здатних діалогувати між собою прийдешніх поколінь.

Двадцять п'ята річниця легалізації Української Греко-Католицької Церкви

Ми разом прибули до України, щоб відсвяткувати 25-ту річницю з дня легалізації Української Греко-Католицької Церкви. Її відродження є виразною дією Божого Промислу, яка закликає загальноцерковну спільноту до ретельного переосмислення всього, що відбувається, до відновлення духу місії у справі голошення Євангелія та до більшої заангажованості у сфері соціального життя суспільства у відповідь на нові виклики для душпастирства, що їх породжує новий контекст суспільного життя в країні. Запевнюємо українському народові нашу із ним молитовну єдність, підтримку та співучасть перед лицем військового протистояння на Сході держави, яке досі триває і супроводжується зовнішньою агресією, котра завдає великих страждань, головно мирним мешканцям краю. Запрошуємо всіх беззастережно стати на дорогу миру і злагоди.

Цю річницю ми глибоко пережили в молитві та Жертві Пресвятої Євхаристії, випрошуючи для всіх Божого благословення та заступництва Пресвятої Богородиці – Матері Бога і Матері Церкви.

«Не змарнуймо Божий дар виходу УГКЦ з підпілля», - Єпарх Мукачівський ГКЦ в храмі Преображення ГНІХ у Львові

25 жовтня 2014 року ієрархи східних католицьких Церков Європи разом помолитися Божественну Літургію в храмі Преображення ГНІХ, що у Львові. Богослужіння очолив Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав.

Пригадуємо, що цими днями у Львові відбувається щорічна Зустріч східних католицьких ієрархів Європи, яка цього разу присвячена 25-річчю виходу УГКЦ з підпілля.

За словами Блаженнішого Святослава, храм Преображення ГНІХ було вибрано не випадково для урочистого богослужіння, адже саме в ньому розпочалися «події воскресіння УГКЦ»: «Ми прийшли помолитися до цього храму, щоб пройти разом шляхом воскресіння нашої Церкви на рідних землях. Події воскресіння УГКЦ розпочалися з центром у Львові в цьому храмі. Історія ГКЦ в новітніх часах є одна й та сама, як для Церкви в Галичині, так і на Закарпатті. Це історія мучеництва, свідчення віри і воскресіння». Тому проповідь виголосив Єпарх Мукачівської греко-католицької єпархії Мілан (Шашік). Єпископ зазначив, що УГКЦ йшла шляхом мучеництва і переслідування. Однак проблеми будуть завжди, а нам потрібно бути свідками Христа. Бо, як відомо, сьогодні й далі існують атаки на Церкву.

«Помилковою є думка, що коли Україна стане членом ЄС, то всі проблеми вирішаться. Адже відомо, що і в Європі вони існують. Тому нам сьогодні потрібно ще більше бути вірними Євангелії з думкою про те, що Господь – пан історії, який піклується про свою Церкву». Він також зазначив, що не менш важливими є наша особиста віра і ревність слухання Слова Божого та його виконання.

«25-річчя легалізації УГКЦ є важливим ювілеєм, бо сьогодні є ще ті люди, які пам'ятають переслідування, підпілля і вихід з нього. Потрібно бути свідками того, що Господь нам вчинив, щоб розказувати молоді і спільно дякувати за відновлення і воскресіння Церкви. Просімо Господа не змарнувати цей дар, бо ми можемо дійсно доторкнутися до прославленої Богом Церкви і її храмів на тлі радянського минулого», - сказав проповідник.

Відродження УГКЦ – це історичний факт, реалізований Божим Провидінням», - владика Дімітріос (Салахас) з Греції

Східні Православні Церкви були б набагато дальші від Рима, якби не Східні Католицькі Церкви, які є викликом для екуменізму. Однак дорога до єдності ще дуже довга. Наші Східні Католицькі Церкви мусять пройти цей шлях з волі Христа і під проводом Святішого Отця та власної ієрархії.

Поки не буде повністю досягнуто єдності, як того бажає Христос для своєї Церкви, Східним Католицьким Церквам належать права і обов'язки, що впливають із сопричастя.

«Таку думку висловив Дімітріос (Салахас), Апостольський екзарх для католиків східного обряду в Греції, під час своєї доповіді на тему «Місія і роль Східних католицьких Церков в екуменічному діалозі: перешкода чи нагода до об'єднання», яку він виголосив на щорічній Зустрічі східних католицьких ієрархів Європи, присвяченій 25-річчю виходу УГКЦ з підпілля, що відбувається цими днями у Львові.

Владика Дімітріос вважає, що поки не буде повністю досягнуто єдності, екуменічні зусилля у різних країнах у відносинах з Православними Церквами становлять пріоритетний і незворотний вимір ідентичності Східних Католицьких Церков. «Поки не буде повністю досягнуто єдності, як того бажає Христос для своєї Церкви, Східні Католицькі Церкви повинні докладати максимум зусиль до нової євангелізації, щоб світ увірував (Ів. 17, 21). Через проповідування Євангелія всім народам Східні Католицькі Церкви покликані йти назустріч тим викликам, які походять з розколу. Ці Церкви повинні бути активними учасниками діалогу правди й любові, що його Католицька Церква активно провадить із Православними Церквами, а також пропагувати різноманітні ініціативи, у яких могли б брати участь православні брати (наприклад, спрямовані на оборону моральних принципів щодо подружжя і сім'ї, діл милосердя, соціальну справедливість, захист життя, гідності і основних прав людини, пропагування миру), особливо звертати увагу на масову еміграцію», – вважає він.

За словами доповідача, 25-та річниця виходу УГКЦ з підпілля – це нагода для вияву вдячності Божому Провидінню. «Відродження УГКЦ – це історичний факт, реалізований Божим Провидінням. Без сумніву, гаряче бажання піднесення гідності УГКЦ з верховноархієпископської до патріаршої Церкви є цілком законне і відповідне до Другого Ватиканського Собору. В очікуванні такої бажаної події УГКЦ покликана у своєму теперішньому канонічному статусі робити все можливе, щоб краще відповідати на вимоги внутрішнього оновлення та здійснення екуменічного покликання, незважаючи на всім нам відомі труднощі і перешкоди», – вважає Апостольський екзарх для католиків східного обряду в Греції.

Додамо, що відкрив перше робоче засідання Зустрічі Глава УГКЦ Блаженніший Святослав. Також із вітальними словами з нагоди 25-річчя легалізації УГКЦ виступили Апостольський нунцій в Україні Томас Едвард Галліксон та Архієпископ Львівський РКЦ Мечислав Мокшицький.

Для солдатів АТО готують вертеп

На Прикарпатті стартувала нова акція «Фронтний вертеп' 2015». Група добровольців за підтримки Комісії душпастирства охорони здоров'я Івано-Франківської архієпархії УГКЦ та участю Івано-Франківської духовної семінарії імені священномученика Йосафата організовує для українських воїнів Святу вечерю з вертепом у зоні АТО від 6 до 8 січня 2015 року.

Організатори акції просять долучитися всіх, хто як може. Закликають допомогти подарунками (образочки, вервички, термобілизна, термошкарпетки, рукавиці, шапки, шарфи, термоси чи будь-що інше).

«Щоб солдат відчув тепло Вашого серця, запишіть відеозвернення, в якому можуть взяти участь сім'я, родина, компанія, колектив... У цьому відеозверненні висловіть свої найширші побажання солдату і покажіть в кадрі подарунок!» — кажуть організатори.

Австралійські українці: нів на half чи half на нів

В Україні ми не часто замислюємося, що десь поза межами нашої держави, на різних континентах живуть мільйони таких самих українців. Нерідко, спілкуючись тут із преставниками діаспори, займаємо позицію "великого комбінатора" - мовляв, "не вчіть нас жити, краще допоможіть матеріально".

Нам видається, що легко давати поради, бути патріотами і любити Україну на відстані, - у благополучних Англії, Австралії чи США. Однак чи так уже просто зберігати свою ідентичність через покоління у чужій країні. І навіщо взагалі це потрібно?

Потрапивши в Австралію і познайомившись з тутешніми українцями, я зрозуміла, що нам в Україні є чого повчитися в цих людей. Я ще ніколи не бачила, щоб очі так горіли від усього українського...

Сибір або... Австралія

У мене захоплення викликають люди, котрі народилися за межами батьківщини, але вважають себе українцями. Українська міграція по цілому світі сягає більш як 120 років. Звісно, нащадки багатьох мігрантів асимілювалися, але не всі.

Австралійська міграція українців почалася після Другої світової війни. Люди, яких Гітлер забирав на примусові роботи в Німеччину під час війни, після її закінчення опинилися перед доленосним вибором. Адже таких, як вони, після повернення в Україну Сталін розстрілював або відправляв у Сибір. Їх погоджувалися прийняти Америка, Канада, Англія, Австралія. Але кожна з цих країн висувала свої, часом досить жорсткі, вимоги.

Отець Зенон Хоркавий, парох парафії Успення Пресвятої Богородиці в Ардрі (неподалік Мельбурна) розповідає, що в Австралію відбирали тільки людей, які мали освіту, добре здоров'я. Отець Зенон розповів, як приїхав був представник з Австралії в Німеччину відбирати мігрантів. "Запросили одного нашого чоловіка, дали йому газету українською мовою і сказали: читай. А наш бідний чоловік читати не дуже вмів і почав промовляти "Отче наш". Йому дали іншу сторінку, тоді чоловік прочитав "Богородице Діво". Врешті представник Австралії розчулився, підписав згоду, і так чоловік поїхав до Австралії".

По закінченні війни, розповідає отець, у німецькі табори приїжджав представник Радянського Союзу й переконував людей повертатися додому, але люди боялися, бо вже чули, що їх там чекає...

До Австралії діставалися цілий місяць, потім мігрантів розподіляли по бараках. Коли багато українців збиралося разом, скажімо, в потязі, і розмовляли українською, то австралійці робили їм зауваження: in English.

Проте наші люди не піддалися асиміляції, хоча уряд Австралії наполегливо "працював" у цьому напрямку. "Ми побудували наші клуби, храми. Сходилися кожні вихідні. А зараз уряд Австралії каже нам: ви тримайте свою культуру. Ми вам допоможемо", - каже о. Зенон.

Кожен австралійський українець має свою історію - як його пращури виїхали з України, як потрапили в Австралію і як зберегли свою українськість.

Трапляються й унікальні пари. Скажімо, Петрові Стовп'юку понад дев'яносто років. Навіть його батько народився за межами України, але пан Петро підтримує у собі все українське. Його дружина англійка Джоун не розмовляє українською, але знає українських пісень, співає в хорі, бере активну участь у парафіяльному житті нашої церкви в Канберрі, носить українське вбрання.

Багато представників другого, третього й навіть четвертого поколінь ніколи не були в Україні, але асоціюють себе з українцями.

Усі австралійські українців жартома називають себе пів на half чи half на пів.

Народилася в Англії, але жодної секунди не почувалася англійкою

Маруся Яроцька народилася в Англії в українській родині, закінчила англійську школу для дівчат, потім університет, стала архітектором. З 1981 року живе в Австралії, але вважає себе українкою. Її так і хрестили "Марусею".

- Відколи живу, - каже вона, - на жодну секунду не відчувала себе англійкою. Я дуже вдячна Англії, бо там отримала практично безкоштовну освіту. Але Англія використала моїх родичів... Вони тяжко відробляли контракти. Більшу частину свого життя провела в Австралії. Знову ж таки, я вдячна цій країні, бо ми тут здобули певний фінансовий статус. Але я не відчуваю себе австралійкою. Навіть коли я приходжу на роботу в міську раду в Мельбурні, мені всі кажуть "добрий день". Я їх так навчила. Якщо, мовляв, хочете, аби я була в доброму гуморі, то не good day, а тільки "добрий день".

Маруся вже багато років працює архітектором у міській раді Мельбурна. Спроекувала понад 300 будівель. Коли її щось вражає, вона малює. Водночас вона є головою Єпархіальної ради єпархії УГКЦ Австралії, Нової Зеландії та Океанії. Велику частину життя Маруся присвячує своїй церкві, і саме завдяки церкві тутешні українці змогли залишитися самими собою...

Хоча Австралія далеко, але австралійські українці душею і думками з Україною, переконана вона.

- Коли Україна стала незалежною, - розповідає Маруся, - то мій тато тоннами вислав в Україну гуманітарну допомогу, гроші, одяг. Зараз ми всі також допомагаємо, чим можемо. Відчуваємо, що це наш обов'язок. І так майже кожна родина, чи то тут, чи то в Англії, чи в Америці. Знаю, що зараз в Австралії кожен українець зранку встає - і відразу до комп'ютера: що там діється в Україні?

Головне для нас - зберегти свою українськість

Маруся розповідає, що для українських мігрантів, які примусово покинули свою Батьківщину, найважливішим було зберегти свою українськість.

- Марусю, але їхні діти, внуки, правнуки, напевне, втрачають цю українськість... І мене дивує, якщо вони її зберігають. Як це вам вдається?

- Гадаю, тут усе залежить від батьків. Нас так виховували, що українське - це святе.

Мене, скажімо, тримає моя свідомість. Я дуже гарно могла б жити і без цього всього, бо підтримувати в собі й навколо українське забирає багато часу, ресурсів, грошей, але я не можу без цього жити.

- Ви з самого дитинства розмовляли українською?

- Моя перша мова - українська. Тато англійської не знав. Пам'ятаю, коли пішла до англійської школи, то не знала жодного слова англійською. Але швидко вивчила мову. А коли мала сім років, то заповнювала своєму татові форми до оподаткування.

Пам'ятаю, як ми автобусом їхали до греко-католицької церкви. При церкві була й українська школа, де нас навчали української мови, літератури і співів.

- Все Ваше життя пов'язане з церквою. Яку роль церкви ви б відзначили в збереженні цієї українськості по цілому світі?

- На мою думку, якби не було Української греко-католицької церкви, то не було б українських громад. Церква завжди була центром української культури, традицій. Священики були надзвичайно патріотичні. При церкві ми святкували як релігійні свята, так і національні, наприклад, День соборності.

В Англії також політично підтримували бандерівців, які втекли з України. Там нас відвідував Ярослав Стецько. Пам'ятаю, мені було вісім років, коли помер Степан Бандера. Українці масово вийшли на вулиці, відправлялися панахиди.

Пам'ятаю, як під час вшанування пам'яті Бандери тато тісно тримав мене за руку, бо тоді, у 1959 році, совєцькі агенти викрадали українських дітей.

Хлопці та дівчата гуртувалися навколо Спілки української молоді. Там нам викладали політичну історію. Щороку на наші зібрання приїжджав Ярослав Стецько з дружиною Славою. На ці здвиги з'їжджалися тисячі-тисячі молодих людей. Відбувалися різні змагання молодіжних колективів, обирали королеву краси, одного разу й мене були обрали.

- Ви працюєте архітектором в міській раді Мельбурна. Чи вдасться вам на цьому рівні робити щось проукраїнське?

- Так, якщо є українська справа, яку можна проштовхнути, то ми робимо це.

Одного разу мала приїхати українська делегація в Мельбурн. Їм мали робити екскурсію в галерею, де є скульптура Архипенка. Хтось зробив помилку й написав, що це російський скульптор. А я якраз мала зразок паспорта Архипенка, де було чітко написано, що він українець. Я змусила їх одразу виправити помилку.

Нас кілька українців працює в міській раді Мельбурна.

Якщо українцям потрібно відсвяткувати якесь національне свято, наприклад, День Незалежності, то нам без проблем дозволяють зробити це на центральній площі міста.

- Чи не відчуваєте якоїсь образи на владу України, яка не дуже намагається підтримувати культурні зв'язки з такими, як ви, допомагати зберігати цю українськість? В Австралії навіть посольства України нема...

- (Сміється.) В Австралії діє закон багатокультурності, за яким для національних меншин виділяють на держаному радіо й телебаченні години для мовлення національною мовою. Ми дуже хотіли, щоб з України нам щотижня передавали сигнал хоч на якісь програми, наприклад підсумки новин, бо нам самим зробити якусь телепередачу - абсолютно нереально. І за 23 роки Незалежності ця комунікація досі не налагоджена.

- У вас двоє дітей, вони гарно розмовляють українською. Який ваш метод виховання їх в українському дусі?

- Я ще змолоду постановила собі, якщо в мене будуть які-небудь діти, то вони будуть українцями. А ще я собі постановила, що ніколи не вийду заміж за неукраїнця. Мене тато завжди навчав: тримайся свого.

Наймолодший завдяки знанню української мови отримав великий контракт на Східну Європу й Україну однієї з великих туристичних компаній Англії.

Зараз він працює маклером з продажу та винайму нерухомості в Лондоні. І часто зустрічається з українськими студентами, олігархами. Інколи навіть грається з ними, бо вони не знають, що він розмовляє українською... У кінці завжди каже їм: "Дуже дякую, що вам сподобалися ці квартири".

Зустріч з Патріархом Йосифом вплинула на все моє життя

- Знаю, що вам пощастило в житті зустрітися з Патріархом Йосифом (Йосифом Сліпим - предстоятелем УГКЦ з 1945-го року - ред.)

- Так, я мала велику приємність зустрічатися з Патріархом Йосифом. Це мій герой. Мені тоді було 17-18. Це фактично вплинуло на моє подальше життя. Тоді я вирішила - доки буду жити, свого не зречуся.

Коли я його побачила, то впала на коліна. Крім того, я тоді ніколи ще не бачила людини, яка приїхала з України. А тим більше такої людини, багатостраждальної. 18 років у Сибіру... Він зумів витерпіти цю каторгу, і як ми могли не піти за ним?!

Патріарх завжди хотів налагоджувати контакт зі студентами. І він завжди нам казав, що ми в Англії мусимо відкрити університет. Я навіть не розуміла, як то "відкрити університет". Але пізніше це було зроблено. Купили в Лондоні дім і відкрили відділення Українського католицького університету.

У молоді роки я ще з двома дівчатами створили гурт "Тріо Конвалія". Співати нас спонукали перші вірші Василя Симоненка. Коли Патріарх Йосиф приїхав з першим візитом в Англію, ми співали пісню "Чуєш, мамо", яка прийшла з Сибіру. Коли ми її співали, зала ридала. Було видно, що Патріарх Йосиф зворушений. Це було 1972 року. А в 1975 році я отримала від Патріарха запрошення заспівати у Ватикані. Я ледве не зомліла: наш герой просить нас заспівати. Тоді перший раз у соборі Святого Петра в Римі була українська відправа на головному престолі. І тоді вперше в літургії вжили слово Патріарх.

Між собою ми називали Патріарха "Гоулі Джо" - Святий Йосиф. Вважаю, що він врятував українську діаспору, врятував усіх нас від асиміляції, від злиття з Римо-католицькою церквою.

Щоразу, коли він зустрічався з людьми, він наголошував: ви не є римо-католиками, ви - греко-католики, у вас інший обряд. Знайте свою історію, історію своєї церкви. **Оксана Климончук**

Хтось прагне перенести існуюче протистояння на релігійний ґрунт, розпаливши міжрелігійний конфлікт...» - Глава Церкви

Як відомо, Надзвичайна Загальна асамблея Синоду Єпископів є найвищим форумом Католицької Церкви, на який запрошуюються із доповідями і т. зв. братні делегати від православних і протестантів. Цього року Російську Православну Церкву представляв Митрополит Іларіон (Алфеев), який, на мій погляд, зловжив своїм словом у присутності Святішого Отця, агресивно атакуючи УГКЦ.

Так прокоментував Блаженніший Святослав на прес-конференції 23 жовтня 2014 року у Львові промову в Римі Митрополита Іларіона (Алфеева), голови Відділу зовнішніх церковних зв'язків УПЦ (МП).

Нагадаємо, що у своєму слові владика Іларіон вкотре заперечив право на існування УГКЦ. З його вуст прозвучало також звинувачення, що УГКЦ спричинила громадянську війну, бо підтримала одну зі сторін протистояння.

Крім того, представник РПЦ закинув УГКЦ, що, спілкуючись із неканонічними Церквами, вона відриває їх від матірньої РПЦ і тим самим завдає їм страждань.

«З цього всього очевидно, що хтось прагне перенести існуюче протистояння на релігійний ґрунт, розпаливши тим самим міжрелігійний конфлікт. Але це не вдасться зробити! Тепер УГКЦ, УПЦ, УПЦ КП і протестанти як ніколи єдині. Сподіваюся, що ці атаки зазнали фіаско. Бо учасники Синоду зреагували на них вкрай негативно», - сказав Блаженніший Святослав.

Глава УГКЦ розповів, що після цього обвинувального виступу до нього [Блаженнішого Святослава] підходили представники всіх єпископських католицьких конференцій зі словами солідарності. «Митрополит Вселенського патріархату взагалі був здивований, що в такий спосіб хтось дозволив собі висловлюватися на адресу члена Католицької Церкви в присутності його ж родини», - продовжив він.

Завершуючи свою думку, Предстоятель УГКЦ підкреслив, що такими атаками Митрополит Іларіон нашкодив своїй Церкві.

70-ті роковини відходу у вічність Слуги Божого Митрополита Андрея

1 листопада 2014 року, у день 70-ї річниці від часу відходу у вічність Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького, в Архикатедральному соборі Святого Юра спільною молитвою вшанують пам'ять цього великого подвижника віри.

Зокрема, 31 жовтня о 20:00 у каплиці Митрополичих палат відбудуться молодіжні чування за прославу Слуги Божого Андрея.

1 листопада 2014 року о 10:00, – Архисерейська Божественна Літургія, яку очолить Блаженніший Святослав, Глава УГКЦ

1 листопада 2014 року о 16:00 – Академія-реквієм, присвячена Митрополитові Андрею Шептицькому. Виконавці: солісти, хор та камерний оркестр Заслуженої капели України “Трембіта”. Художнє слово – Ірина Швайківська. Диригент – Вероніка Шніцар.

Академія-реквієм організована Львівською митрополією УГКЦ, Архикатедральним собором Святого Юра та Фундацією “Андрей”.

Reading of the Holy Scripture

3/11/2014	Євреїв 1
4/11/2014	Євреїв 2
5/11/2014	Євреїв 3
6/11/2014	Євреїв 4
7/11/2014	Євреїв 5
8/11/2014	Євреїв 6
9/11/2014	Євреїв 7, 1-19
10/11/2014	Євреїв 7, 20-28
11/11/2014	Євреїв 8
12/11/2014	Євреїв 9
13/11/2014	Євреїв 10
14/11/2014	Євреїв 11, 1-12
15/11/2014	Євреїв 11, 13-40
16/11/2014	Євреїв 12

Читання Святого Письма

3/11/2014	Hebrews 1
4/11/2014	Hebrews 2
5/11/2014	Hebrews 3
6/11/2014	Hebrews 4
7/11/2014	Hebrews 5
8/11/2014	Hebrews 6
9/11/2014	Hebrews 7, 1-19
10/11/2014	Hebrews 7, 20-28
11/11/2014	Hebrews 8
12/11/2014	Hebrews 9
13/11/2014	Hebrews 10
14/11/2014	Hebrews 11, 1-12
15/11/2014	Hebrews 11, 13-40
16/11/2014	Hebrews 12

Закарпатський священник в АТО: «Тут починають вірити у Бога»

Отцеві Івану – 44 роки. У мирному житті він мешкає в Ужгороді, є судовим вікарієм, очолює церковний трибунал Мукачівської греко-католицької єпархії. А нині – сидить в окопах під Дебальцевим, морально підтримуючи наших бійців і допомагаючи їм пережити всі жахіття війни. У зоні АТО він з перервами вже 3 місяці. Тепер служить в районі таких населених пунктів, як Дебальцеве, Чорнухине, Попасна, – там, де на цей час найгарячіше." Тут поруч і наші закарпатські хлопці стоять, зі 128-ї гірськопіхотної бригади.

– Отче Іване, як ви потрапили на передову?

– Свого часу я служив у війську, тому навіть не здивувався, що мені прийшла повістка. Коли у військкоматі дізналися, що я священник, навіть вибачилися, але я сказав, що готовий служити з однією умовою: зброю не застосовуватиму, буду капеланом. У зоні АТО я з перервами вже 3 місяці. Тепер служу в районі таких населених пунктів, як Дебальцеве, Чорнухине, Попасна, – там, де на цей час "найгарячіше". Тут поруч і наші закарпатські хлопці стоять, зі 128-ї гірськопіхотної бригади.

– З чим ідуть до вас солдати?

– Часто приходять по благословення, розраду та й просто поговорити. На війні геть усі стають віруючими. Навіть ті, хто до цього був зятим атеїстом, тут починають вірити у Бога, шукати в нього заступництва. Вони щодня бачать смерть, кров, постійно потрапляють під обстріли. У багатьох депресивні стани, особливо це стосується поранених, інвалідів у госпіталях. Найчастіше вони питають: "Господи, чому так сталося, чому саме ми?". А я їм кажу, що у всій цій ситуації винні люди: їхня байдужість, їхня жадібність, їхні злість, амбіції, бажання збагатитися.

– Тобто ви ще десь і психологом хорошим маєте бути...

– Обов'язково. Я не можу себе назвати фаховим психологом з погляду медицини, але маю освіту магістра філософії Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, а ще вивчав психологію в семінарії. Священники хоч-не-хоч здобувають непогані знання з психології, бо нам доводиться багато спілкуватися з людьми у складні для них часи і ми мусимо знати, як можемо їм допомогти.

– Ви не боялися йти на війну?

– Я вже бував до цього на війні, тому добре усвідомлював, що мене чекає. Не боїться війни лише дурень. Звісно, як жива людина, я відчуваю страх, потрапляючи під обстріли. Але як духовна особа я також добре розумію, для чого я тут. Смерті як такої не боюся і намагаюся показати це хлопцям, вселяючи в них віру і сміливість.

– Бронежилет носите?

– Так, завжди. Іноді знімаю лише, коли сплю. Знаєте, снайпери терористів особливо влучно ціляться в капеланів та офіцерів. Вважається, що разом із керівництвом та капеланом військо втратить і моральний дух. Але я не криюся і не ховаюся за формою. Намагаюся все ж виділятися, час від часу носити рясу, аби було видно, що я священник.

– Чи достатньо нині капеланів у зоні АТО?

– На моє переконання, дуже мало. У важкому районі Дебальцевого я працюю сам. Знаю, що є священник приблизно за 5 кілометрів від нас, загалом же в 40-кілометровій зоні на Донеччині та Луганщині служить десь із 5 отців греко-католиків і православних Київського патріархату. Чому так – відповісти не можу. Може – бояться, а може – мають інші причини.

– Ви казали, що вже бували до цього на війні. І все ж, чи було щось, що вас вразило в нинішній воєнній ситуації?

– Знаєте, я приблизно усвідомлював, куди я їду. І знав, що це не класична війна військових з військовими. Але не очікував, що побачу таке. Тут є чортівня. У шахтах, де ховалися терористи, ми бачили стільки шприців! Навіть гільз було менше, ніж тих шприців. Хлопці наші ловили чеченців, котрі казали нам щось типу: "Это мой земля – зачем ты сюда пришел?". Тоді справді розумієш, що маєш справу не з патріотами, а з чортівнею: найманцями, готовими заради грошей відібрати життя в людини, наркоманами, колишніми в'язнями, які без докорів сумління грабують, вбивають і руйнують. До цього я, мабуть, таки не був зовсім готовий.

– А як ставитеся до тих священиків, котрі благословляють терористів на війну?

– Благословляти на бій, на вбивство взагалі неприпустимо. Бо сказано: не пожадай чужого. А це стосується і чужого майна, і чужої території. Ми зі свого боку благословляємо військовиків на захист нашої країни, її мешканців. Якщо священик благословляє терористів, – це диявол, а не священик. Якщо священик узяв до рук зброю і готовий вбивати (тут, до речі є багато таких "батюшок", які відкрито воюють проти "бандерівців"), то це не священики, а КГБ в рясах. Це такі ж терористи, а може, ще й гірші за них.

– Вам доводилося спілкуватися з полоненими терористами?

– Так. Одного разу мене до них покликали, бо ті хотіли поспілкуватися. Це були хлопці з Росії, завербовані військкоматами. Їм розповіли, що в Україні вбивають російськомовне населення, забили цим свідомість – от вони й приїхали добровольцями воювати. На Донбасі вони пробули всього дві доби, причому воювати перехотіли вже першого дня, коли побачили, як тут усе відбувається насправді й що терористи самі знущаються зі слов'ян. На другий день вони самі здалися в полон. З такими людьми, хто був обманутий і хто не вбивав, я готовий спілкуватися. Але, хоч би як це жорстко звучало, є полонені, до котрих я б не підійшов.

– Часто змушені ховатися в бліндажах і підвалах?

– Дуже часто. Кожні 40 хвилин – годину відбуваються обстріли, тоді й ховаємося. Зв'язку телефонного часто немає, з рідними зв'язатися буває важко. Тому хлопці виговорюються мені. Багато безсонних ночей ми проводимо разом, говоримо про все на світі. Тут загострюється чимало проблем, які турбували хлопців до цього. З багатьма з них, наприклад, не розмовляли в дитинстві батьки, бо мусили працювати і були зайняті. Когось дуже гнітить слабкість офіцерів, зрада керівництва. Але загалом вони тримаються, воюють дуже достойно. Це, хоч і не оголошена офіційно, але повноцінна війна з Росією. Тут повно професійних військових з табельною зброєю. Багато чеченців також воюють. Їх вважають грізними, та насправді вони перші в полоні здають усіх. Від полонених ми, зокрема, дізналися, що разом з російською гуманітаркою терористам привезли такий собі пересувний крематорій – машину, в якій вони спалюють тіла своїх убитих.

– На передовій вам усього вистачає?

– Не скаржуся. Але дуже хочу подякувати своїм друзям з Ужгорода і Середнього, котрі допомагають бійцям, привозять для них усе необхідне. Не так давно, зокрема, привезли більш ніж тисячу наборів нижньої білизни, теплих шкарпеток. Тепер мої хлопці всі з чистими і теплими речами, я за них спокійний. Скоро, до речі, знову чекаємо вантаж від Мукачівської греко-католицької єпархії та її вірників. Тому ще раз хочу подякувати всім землякам за підтримку.

Львівська молодь організовує чування з нагоди 70-річчя відходу у вічність Митрополита Андрея Шептицького

1 листопада 2014 року, у день 70-ї річниці від часу відходу у вічність Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького, в Архикатедральному Соборі Святого Юра спільною молитвою вшанують пам'ять цього великого подвижника віри. Також деякі дійства за участю молоді організують напередодні.

Зокрема, 31 жовтня 2014 року ввечері у каплиці Митрополичих палат та в Соборі відбудуться молодіжні чування за прославу Слуги Божого Андрея.

Організовує чування молодіжна спільнота "Святоюрська молодь" спільно з молодіжною комісією Львівської архієпархії.

О 20:00 у каплиці розпочнеться Акафіст за прославу Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького, після якого до учасників чувань звернеться Високопреосвященніший владика Ігор, Архієпископ і Митрополит Львівський.

О 20.30, вже в Архикатедральному Соборі Святого Юра, відбудеться спільна Вервиця за участю Молодіжного хору Архикатедрального Собору Святого Юра, камерного хору "Soli Deo" Храму Пресвятої Євхаристії та струнної групи молодіжного академічногосимфонічного оркестру "INSO-Львів".

Вранці 1 листопада 2014 року, о 10:00, всі охочі зможуть вшанувати Андрея Шептицького на Архієрейській Божественній Літургії, яку очолить Блаженніший Святослав, Глава УГКЦ.

Цього ж дня після обіду, о 16:00, відбудеться Академія-Реквієм, присвячена Митрополитові Андрею Шептицькому. Виконавці – солісти, хор та камерний оркестр Заслуженої капели України "Трембіта".

Папа Франциск закликав до конкретної боротьби з епідемією лихоманки Ебола

Беручи до уваги загострення епідемії лихоманки Ебола, Папа Франциск закликав міжнародну спільноту до конкретної боротьби з цією страшною хворобою та до надання допомоги недужим, як також до молитви за жертви цієї епідемії.

Закінчуючи загальну аудієнцію у середу 29 жовтня 2014 р., Святіший Отець сказав:

«Перед обличчям загострення епідемії Ебола, бажаю висловити глибоке занепокоєння з приводу цієї неблаганної хвороби, яка поширюється особливо на африканському континенті, зокрема, серед найбідніших верств населення. З любов'ю і молитвою я поруч із постраждалими, як також поруч з лікарями, медичним персоналом, волонтерами, чернечими згромадженнями та асоціаціями, які героїчно трудяться, щоб допомогти цим нашим хворим братам і сестрам. Знову звертаюсь до міжнародної спільноти із закликом вжити всіх необхідних зусиль для викорінення цього вірусу, конкретно полегшуючи поневіряння й страждання тих, що зазнають таких важких випробувань. Закликаю вас молитися за них і за тих, хто втратив своє життя».

За останніми даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), кількість людей, інфікованих вірусом Ебола, , при цьому понад 4,9 тисячі померли. Переважна більшість заражених людей припадає на три країни – Гвінею, Ліберію та Сьєрра-Леоне. Проти геморагічної гарячки Ебола, вперше виявленої у 1976 році в Заїрі (ДР Конго), ще не існує вакцини чи ліків, які можуть її подолати.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Дорогі в Христі Браття і Сестри!

Кожного року, у місяці вересні у нашій Єпархії переводиться збірка на Патріарший Фонд і Катедратик-Алюмнатик. Це є збірки, щоб допомогти нашому Патріярхові Святославу, який розприділяє ці пожертви для нашої церкви, де є найбільша потреба, і нашій Єпархії у її адміністративних видатках. Прошу скласти пожертви на ці важливі цілі.

“Бажання єдності” має стати дороговказом кожного українця.

«Розбудити у кожному християнинові щире бажання єдності» – таке завдання поставив перед головами єпархіальних Комісій Української Греко-Католицької Церкви сприяння єдності християн Блаженніший Любомир (Гузар). Під час спільної зустрічі, Блаженніший Любомир також наголосив, що така праця кожного українця має іти в парі з молитвою та відкритістю на Божу благодать, без якої неможливе будь яке починання.

Після цього, відповідальні за міжцерковні відносини в УГКЦ, зустрілись з папським нунцієм в Україні, архієпископом Томасом Галліксоном, який наголосив на важливості їхньої праці та закликав брати живий приклад з діяльності Всеукраїнської Ради Церков і Релігійних Організацій, розбудовуючи і розвиваючи такого роду діяльність в усіх обласних центрах України. Учасники зустрічі розповіли архієпископу про свою працю та поділились своїм досвідом праці у своїх єпархіях.

Цього ж дня голови місцевих екуменічних Комісій зустрілись з секретаріатом ВРЦіРО та Наради Християнських Церков. Пан Олександр Заєць (голова правління ГО “Інститут релігійної свободи») разом з о. Олексієм Петрівим представили діяльність цих організацій та розповіли про останні документи, які були прийняті цими міжконфесійними та міжрелігійними структурами. Ввечері натомість, в Інституті релігійних наук святого Томи Аквінського у Києві відбувся обмін досвідом та відкрита дискусія з релігієзнавцями та богословами різних конфесій. Такий обмін думками дозволив краще зрозуміти та переосмислити сучасні екуменічні тенденції, як також зауважити вплив сучасної філософії та соціології на Церкву та її діяльність у суспільстві. На завершення зустрічі, в Патріаршому соборі Воскресіння Христового Української Греко-Католицької Церкви, відбулась спільна Божественна Літургія, на якій священники разом з мирянами молились за мир в державі та єдність Христової Церкви. Наступну зустріч голів місцевих екуменічних Комісії УГКЦ заплановано провести у жовтні 2015 року у м. Івано-Франківську.

Пригадаю, що 29-30 жовтня 2014 р., з благословення Блаженнішого Святослава (Шевчука) цьогорічна зустріч голів єпархіальних Комісій Української Греко-Католицької Церкви сприяння єдності християн вперше відбулась у м. Києві.

Адміністратор Парафії Покров Пресвятої Богородиці

о.протоєрей Тарас Горпиняк

тел. 8272 6031. Мобільний тел. 0424 405 441.

Fr. Taras Gorpunyak, Parish Priest - tel/fax 8272 6031 mobile: 0424405441
Protection of the Mother of God Parish, 1A Davenport Tce, Wayville 5034 SA
e-mail: uki99@tpg.com.au

Fr. Paul Babie, Assistant Priest, tel. 8303 5521
e-mail: paul.babie@adelaide.edu.au

Web-site: www.catholicukes.org.au